

14.02.2024

Barn av Rusmisbrukere

Til: Barne-, ungdoms og familiedirektoratet
v/Benedicte Pilon Petersen

Fra: Organisasjonen Barn av Rusmisbrukere
Gullhaugveien 1
0484 Oslo
post@barnavrus.no

Skriftlig innspill til barnevernets oppfølging av barn og familier som er utsatt for vold og seksuelle overgrep.

Vi sendte ut spørsmålene til nettverket vårt. I tillegg har vi samlet erfaring og kunnskap fra andre ressurser i organisasjonen og fra vår anonyme chatte-tjeneste. Svarene er en samlet oversikt over svarene som ble oppgitt.

Hva synes du fungerer godt i barnevernets arbeid med oppfølging av barn og familier som er utsatt for vold?

Når det gjelder barnevernets arbeid med å følge opp barn og familier som har vært utsatt for vold, er det en variasjon i oppfatningen av hva som fungerer godt. Mens noen var usikre på hva som fungerte godt, opplevde andre at det ikke fungerte så bra.

Det var det noen som mente at barnevernet generelt var flinke til å ta kontakt med barnet ved mistanke om vold. De la til at grundige samtaler ble gjennomført før andre, som foreldre eller familie, ble involvert. Når det gjaldt oppfølgingen etter den innledende fasen, var det imidlertid usikkerhet rundt hvor godt den fungerte, og dette varierte avhengig av målet med oppfølgingen.

Det ble også påpekt den kontinuerlige styrkingen av lovverket rundt oppfølging av barn, noe som ble sett på som positivt av flere. Dette ble tolket som et tegn på en gradvis forbedring i barnevernets håndtering av voldssaker, selv om dette ikke var en universell oppfatning.

Hva tenker du er barnevernets utfordringer i arbeid med oppfølging av barn og familier som er utsatt for vold?

Det var enighet om at barnevernets arbeid med oppfølging av barn og familier som er utsatt for vold står overfor flere utfordringer. En gjennomgående problemstilling er at vold ofte er godt skjult i familiene, noe som gjør det vanskelig å oppdage. Respondentene påpeker kompleksiteten knyttet til vold i familier og mangelen på konkrete tegn eller symptomer som indikerer at en familie er utsatt for vold. Volden kan normaliseres og skjules godt, noe som fører til at det kan ta lang tid før den blir synlig utad, ofte når situasjonen allerede er alvorlig eller ekstrem.

En annen utfordring er at voksne kan nøle med å melde fra om mistanke om vold, og det antas at andre vil gjøre det. Det er også en bekymring at barn ofte opplever å bli snakket om og ikke med, og at fokuset kan ligge mer på å ivareta foreldrenes interesser enn barnas. Dette gjelder spesielt i høyt konfliktnivå i skilsmisssaker, noe som kan være svært belastende for barnet og føre til unødvendig langvarig lidelse.

Det foreslås tiltak som obligatoriske kurs for foreldre gjennom ulike livsfaser, fra svangerskap til barnehage- og skoleår, for å øke kunnskapen og forebygge vold i familien. Dette understreker betydningen av tidlig intervensjon og forebyggende tiltak for å adressere vold i familier.

Det er også viktig å ta hensyn til hver families behov i den situasjonen de befinner seg i. Der hvor en av foreldrene er voldsutøveren, kan det tenkes at den andre som fortsatt har omsorgen for barna trenger enda tettere oppfølging og verktøy for hvordan å håndtere den nye hverdagen uten partneren sin, grensesetting og kunnskap om sin egen og barnas situasjon.

Hvordan opplever du at barn og unge får medvirke i saker om vold i barnevernet? Gi gjerne eksempler.

Opplevelsen blant flere er at barn og unge ikke får tilstrekkelig mulighet til å medvirke i saker om vold i barnevernet, og at det er et behov for forbedring på dette området. De uttrykker at barn og unge må høres mer og at deres perspektiver og erfaringer må tas mer på alvor.

I flere av tilfellene som er kjent, har barnet opplevd at tiltakene har vært svært inngripende og plutselige. Dette gjelder spesielt når barnet har blitt fjernet fra hjemmet og plassert i beredskapshjem. Noen ganger har barnet søsken som enten blir igjen i hjemmet eller blir plassert andre steder. Dette skaper stor bekymring for barnet, som føler at de mister kontrollen over sitt eget liv og den tryggheten de tidligere hadde. Endringer, selv om de kan være til det beste, oppleves som skremmende og kan forsterke de negative og vonde følelsene. Derfor er det avgjørende at barnet opplever at det fortsatt er mulig å opprettholde kontakt med sitt nettverk av familie og venner på deres egne premisser og når de har behov for det.

Hvordan opplever du at foreldre involveres i saker om vold? Gi gjerne eksempler.

Deres opplevelse er at foreldres bekymringer eller involvering i voldssaker ikke blir tatt på alvor eller prioriteres tilstrekkelig. Dette kan innebære at når foreldre forsøker å bringe opp saker eller bekymringer om vold, blir de ikke hørt, avvist eller ikke får tilstrekkelig oppfølging eller støtte fra barnevernet.

En annen tilnærming som ble trukket frem involverer en vurdering av foreldre av psykolog før barnevernet intervjuer dem i forbindelse med bekymringer om vold. Dette antyder at den psykologiske tilstanden til foreldrene kan være en viktig faktor bak volden som utøves.

Hvordan opplever du barnevernets samarbeid med andre tjenester/instanser i voldssaker?

Det er en generell negativ oppfattelse av barnevernets samarbeid med andre tjenester.

Hva fungerer godt og hva er utfordrende?

Det er en generell negativ oppfatning av barnevernet. De opplever at barnevernet ikke oppfyller sitt mandat med å beskytte barn og unge mot vold og overgrep, og peker på den generelle lave tilliten til barnevernet i samfunnet.

Det ble foreslått en holdningskampanje som skal fremheve at barnevernet er der for å hjelpe familier, ikke for å skille barn fra deres familier. Dette tiltaket antas å kunne øke tilliten til barnevernet blant familier som trenger hjelp, og senke terskelen til å ta kontakt med barnevernet før situasjonen eskalerer. Det blir henvist til tidligere kampanje om pedofili, og hvordan slike tiltak kan ha en forebyggende effekt.

Hvem kjenner du til at barnevernet samarbeider med?

Barnehager, skoler, politiet, sykehus, tannleger, legekontorer, nødetater, blant annet.

Hvem bør barnevernet samarbeide mer med?

Skole, fritidsorganisasjoner, sfo, sportsklubber og andre tilsvarende aktivitetsforeninger og øvrige helsetjenester.

Hvilke tiltak i barnevernet har dere erfaring med eller kjenner til når det gjelder voldssaker?

Ingen

Hva fungerte godt og hva fungerte mindre godt?

Ingen

Med hilsen

Andrea Rothschild
Rådgiver barnevern

Stian Johansen
Administrasjonsleder

Barn av Rusmisbrukere
Gullhaugveien 1
0484 Oslo
post@barnavirus.no
www.barnavirus.no
[@barnavirus](https://www.instagram.com/barnavirus)

